

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА: ЕТАПИ
ВИКОНАННЯ, СТРУКТУРА, ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ,
НОРМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ**

Методичний посібник
для здобувачів спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми
«Міжнародний туристичний бізнес»

Електронний ресурс

УДК 378.22 (075.8)

К 55

Рецензенти:

Л. В. Оболенцева – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Н. І. Данько – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 10 від 28 серпня 2024 року)*

К 55 **Кваліфікаційна** робота магістра: етапи виконання, структура, правила оформлення, норми бібліографічного опису : методичний посібник для здобувачів спеціальності 242 «Туризм і рекреація» другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» [Електронний ресурс] / укладачі А. Ю. Парфіненко, Г. І. Гапоненко, О. В. Євтушенко, І. О. Панова, П. О. Подлепіна, І. С. Посохов, І. М. Шамара. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 50 с.)

Видання містить основні вимоги до написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт магістрів, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація», освітньою програмою «Міжнародний туристичний бізнес». Детально висвітлено процедуру вибору теми дослідження, особливості роботи з науковою літературою, змістовне наповнення кожного з розділів диплому. Наведено приклади оформлення різних елементів роботи.

УДК 378.22 (075.8)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024

© Парфіненко А. Ю., Гапоненко Г. І., Євтушенко О. В. та ін., укл., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	4
1.1. Мета та завдання магістерської роботи	5
1.2. Етапи виконання магістерської роботи	7
1.3. Керівництво магістерською роботою	8
1.4. Вибір теми дослідження	9
1.5. Збір та обробка фактичного матеріалу	10
1.6. Вимоги щодо академічної доброчесності.....	11
II. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	12
2.1. Вступ.....	16
2.2. Теоретичний розділ	18
2.3. Аналітичний розділ.....	18
2.4. Рекомендаційний розділ.....	18
2.5. Висновки.....	22
III. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	24
3.1. Титульний аркуш	25
3.2. Зміст	24
3.3. Оформлення тексту	24
3.4. Оформлення елементів тексту.....	25
3.5. Посилання на джерела	25
3.6. Нумерація сторінок	25
3.7. Оформлення ілюстрацій	26
3.8. Оформлення таблиць	26
3.9. Формули.....	26
3.10. Оформлення списку використаних джерел	28
3.11. Додатки.....	29
IV. РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	30
4.1. Порядок допуску до захисту	30
4.2. Рецензування магістерської роботи	33
4.3. Захист магістерських кваліфікаційних робіт	33
4.4. Критерії оцінювання магістерських робіт ЕК.....	34
Додаток А.....	36
Додаток Б.....	37
Додаток В.....	39
Додаток Г	40
Додаток Д.....	41
Додаток Е.....	42
Додаток Ж.....	43
Додаток К.....	44
Додаток Л	45
Додаток М.....	46
Додаток Н.....	47
Додаток О.....	48

ВСТУП

Підготовка магістрів зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» відбувається згідно із Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандартом вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» (рівень вищої освіти – другий «магістерський»), освітньо-професійною програмою «Міжнародний туристичний бізнес», навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Завданням методичних рекомендацій є викладення основних положень та вимог щодо змісту магістерської роботи, організації виконання, її оформлення, підготовки до захисту, порядку захисту й оцінювання.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1.1. Мета та завдання магістерської роботи

Виконання кваліфікаційної роботи є заключним етапом навчання студентів за освітньо-професійною програмою і має на меті систематизування, закріплення і розширення теоретичних знань, вмінь та навичок, визначення спроможності їх практичного застосування у вирішенні професійних завдань.

Магістерська робота є підтвердженням рівня загальнотеоретичної і спеціальної підготовки, кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності студента, науковим дослідженням, яке підсумовує вивчення ним дисциплін та проходження всіх видів практик, передбачених навчальним планом підготовки магістрів ОП «Міжнародний туристичний бізнес».

Магістерська робота є випускною кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої та за успішного складання атестаційного іспиту зі спеціальності Екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння їй автору кваліфікації «магістр» і видачу диплома магістра зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Метою виконання магістерської роботи є:

- систематизація, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань, отриманих у процесі навчання;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою проведення досліджень та адаптації теоретичних моделей для вирішення практичних питань в умовах сучасної ринкової економіки.

Дипломник повинен продемонструвати:

- застосування основних концепцій та теорій міжнародного туристичного бізнесу;
- знання і правильне розуміння закономірностей, процесів і взаємозв'язків у сфері економіки та організації міжнародного туризму, фінансування й кредитування туристичних підприємств, ціноутворення в галузі туризму, матеріально-технічного забезпечення та збуту туристичної продукції;
- здатність визначати основні наукові поняття та категорії методології туризму та рекреації (туризмології) і застосовувати їх у професійній діяльності;
- здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері туризму та рекреації;

- здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проектувати її розвиток на засадах сталості;
- розуміння завдань національної та регіональної туристичної політики та механізмів регулювання туристичної діяльності;
- здатність використовувати теорію і методи інноваційно-інформаційного розвитку на різних рівнях управління;
- здатність до організації та управління туристичним процесом на локальному та регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві;
- здатність розробляти та сприяти упровадженню регіональних програм розвитку сталого туризму;
- здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності;
- розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків і положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі та рекреації;
- здатність управляти ризиками в туризмі;
- здатність до визначення стратегічних завдань у розвитку туристичного бізнесу;

Кваліфікаційна магістерська робота повинна відповідати таким вимогам:

- бути виконаною на реальних матеріалах, що характеризують розвиток сфери туризму;
- містити всебічний аналіз досліджуваних проблем, розрахунки, обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення діяльності та управління на досліджуваних об'єктах;
- мати логічний, доказовий, аргументований характер і практичне значення;
- бути поданою на кафедру світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Кваліфікаційна магістерська робота, написана без дотримання затвердженого плану, яка не містить результатів конкретного дослідження обраних проблем на реальних об'єктах, обґрунтованих пропозицій, а також не відповідає вимогам до змісту та оформлення і не має зовнішньої рецензії, до захисту не допускається.

1.2. Етапи виконання магістерської роботи

До виконання кваліфікаційної магістерської роботи допускаються студенти, які успішно виконали теоретичну програму навчального плану, склали атестаційний іспит зі спеціальності, завершили виробничу та переддипломну практики та захистили звіти з них.

Виконання кваліфікаційної магістерської роботи складається з таких основних етапів:

1. Вибір теми та об'єкта дослідження; затвердження теми роботи.

2. Опрацювання літературних джерел і складання плану магістерської роботи (додаток А).

3. Розробка завдання магістерської роботи, складання календарного плану виконання, затвердження завдання завідувачем кафедри (додаток Б).

4. Збирання фактичних матеріалів з об'єкта дослідження під час переддипломної практики та їх обробка.

5. Розробка науково-методичних рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення діяльності та управління об'єктами дослідження.

6. Написання першого варіанта тексту роботи, подання його на ознайомлення науковому керівнику.

7. Усунення недоліків; написання остаточного варіанта тексту, оформлення роботи відповідно до вимог (додатки В–К).

8. Подання завершеної магістерської роботи на перевірку і рецензування науковому керівнику, отримання відгуку (додаток Л).

9. Попередній захист кваліфікаційної магістерської роботи проводиться на розширеному засіданні кафедри або в комісії викладачів.

10. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної магістерської роботи, отримання зовнішньої рецензії (додаток М) та відгуків або актів упровадження розробок від керівництва об'єктів дослідження.

11. Допуск кваліфікаційної магістерської роботи до захисту завідувачем кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу.

12. Захист магістерської роботи у ЕК.

1.3. Керівництво магістерською роботою

Науковий керівник кваліфікаційної магістерської роботи затверджується наказом ректора університету за поданням кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу. Науковими керівниками магістерських робіт призначаються провідні викладачі та науковці кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу, які мають наукові ступені кандидата, доктора наук, а також працюють на посадах доцента, професора.

Консультації окремих підрозділів (параграфів) магістерської роботи можуть здійснювати викладачі кафедр інституту міжнародних відносин та туристичного бізнесу. З урахування теми та спрямування магістерської роботи можливе додаткове залучення консультантів з інших кафедр університету. Консультанти призначаються рішенням відповідних кафедр університету.

Науковий керівник надає студенту науково-методичну допомогу:

- індивідуально консультує дипломника щодо вибору літературних джерел, збирання необхідної інформації, змісту роботи та з інших питань;

- розробляє завдання кваліфікаційної магістерської роботи, у т. ч. за складовими з економіки туризму та використання інформаційних технологій (додаток Б);

- допомагає скласти план кваліфікаційної магістерської роботи (додаток А) й індивідуальне завдання;

- допомагає у підготовці наукових публікацій, доповідей на науково-методичні та науково-практичні конференції, конкурсних студентських робіт тощо;

- контролює дотримання графіка виконання магістерської роботи;

- рецензує частини роботи, перший варіант тексту та завершений рукопис;

- звертає увагу студента на недоліки в роботі (стиль викладання, оформлення, зміст підрозділів тощо), але не виправляє їх сам;

- надає відгук на магістерську роботу (додаток Л);

- готує дипломника до захисту.

Порушення студентом календарного плану виконання роботи фіксується науковим керівником, який інформує завідувача

кафедри. У разі невиконання графіка дипломної роботи студент за рішенням кафедри може бути недопущений до захисту магістерської роботи.

Після остаточного оформлення чистового варіанта кваліфікаційної магістерської роботи студент і керівник роботи ставлять свої підписи на титульному аркуші магістерської роботи.

1.4. Вибір теми дослідження

Розподіл кваліфікаційних магістерських робіт, які мають виконуватися студентами, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, що виявлені студентом.

Студентові надається право самостійно обрати тему кваліфікаційної магістерської роботи згідно з тематикою, затвердженою кафедрою світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу (орієнтовний перелік тем наведено у додатку П). Бажаним є виконання кваліфікаційних магістерських робіт за тематикою, яку замовлятимуть державні та підприємницькі структури, що уклали з університетом контракти на навчання студентів або договори про співробітництво.

Дипломник, за погодженням із науковим керівником, може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до майбутнього місця роботи, можливостей отримання необхідної інформації на об'єктах дослідження тощо).

Темою кваліфікаційної магістерської роботи є одна з актуальних галузевих, регіональних, державних, міжнародних, світових проблем (тенденцій) розвитку туризму й туристичного бізнесу, яка відповідає завданням та умінням, передбаченим освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Предметом дослідження можуть бути фактори й аспекти туристичної мотивації, менеджмент, маркетинг, управління, інформаційне забезпечення, диверсифікація, міжнародна співпраця, підприємницька, інноваційна, інвестиційна, галузева й організаційна діяльність у сфері туризму та туристичного бізнесу.

Разом із вибором теми визначається об'єкт, за матеріалами якого буде виконуватися робота. Об'єктом дослідження магістерської роботи мають бути:

- види туризму;
- галузеві, регіональні, державні, міжнародні туристичні організації;
- рекреаційно-туристичні комплекси, центри, регіони, дестинації;
- регіони та країни світу, в яких здійснюється туристична діяльність;
- окремі підприємства або сукупність підприємств сфери туризму (турагентства, туроператори, транспортні, торговельні, громадського харчування, готельного господарства, банківські, страхування, інформаційні, розважальні, комплексні тощо).

Діяльність цих об'єктів повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної теми. Об'єкт дослідження магістерської роботи зазвичай є базою переддипломної практики.

Після остаточного узгодження з науковим керівником обрані теми кваліфікаційних магістерських робіт обговорюються на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу. Працівник, який відповідає за організацію написання дипломних робіт на кафедрі, готує проект наказу університету, в якому фіксується список студентів-дипломників, перелік тем магістерських робіт та наукові керівники. Теми кваліфікаційних робіт затверджуються наказом ректора (проректора з науково-педагогічної роботи).

Усі подальші зміни щодо теми роботи, об'єкта дослідження, керівництва тощо у разі необхідності аргументуються письмово (заява дипломника), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг із протоколу засідання кафедри).

Завдання магістерської роботи студента науковий керівник оформлює перед початком переддипломної практики (додаток Б).

1.5. Збір та обробка фактичного матеріалу

Починати роботу доцільно з підбору джерел і літератури, необхідної для самостійного вивчення і розкриття теми. У цьому велику допомогу студенту, крім керівника, може надати методична література.

Кожне з джерел по-своєму важливе. Праці вчених, фахівців, законодавчі і нормативні акти складають методологічну і методичну основи роботи над темою. Монографії та статті дозволяють глибоко проаналізувати сутність і причинно-наслідкові зв'язки досліджуваних явищ. Статистичні збірки та довідники дозволяють знайти необхідні факти і цифри. Реферативні журнали є необхідним підґрунтям вивчення суті проблеми.

При підборі літератури необхідно враховувати, якою мірою дана книга (брошура, стаття) стосується безпосередньо даної теми, розкриває й аналізує її зміст. Обираючи джерело, потрібно звертати увагу на рік видання книги. Як правило, вивченню підлягають праці, що містять останні досягнення науки з даного питання (за винятком історичних проблем). Бажано використовувати джерела, видані не більше 5 років тому.

При вивченні незнайомої літератури зустрічаються нові поняття, визначення. Кожне з них слід виписати окремо, а потім за допомогою довідників знайти їх смислове значення.

Прочитавши та опрацювавши відібрану літературу, студент одержує загальне уявлення про місце і значення даної теми в курсі відповідної дисципліни, визначає її найважливіші проблеми. Потім вивчає документальні матеріали з теми.

Важливу роль у систематизації прочитаного відіграють нотатки. Зручніше робити нотатки на окремих аркушах. Аркуш ділиться на дві частини. В правій частині коротко формулюється сутність нотатки. Потім записується її текст. Вона може мати вигляд цитати, переказу змісту, тез, статистичної або хронологічної таблиці. Записи повинні бути компактними, стисло висловлювати зміст тексту. В лівій частині аркуша необхідно коротко сформулювати своє ставлення до даної тези, цитати, висловити свою думку або пропозицію щодо рішення питання. Після нотаток обов'язково дається посилання на джерело.

Зроблені нотатки групуються за проблемами. Забезпеченість нотатками тих або інших проблем покаже, які питання теми можна висвітлити з достатньою повнотою, а які ні. Зміст згрупованих за проблемами нотаток є основою складання плану роботи. Консультація з керівником допоможе сформулювати його остаточно.

Викладення питань плану повинно бути логічним, чітким, зрозумілим. Нечіткі, неконкретні формулювання можуть легко відвести від основної теми. Навпаки, зайва деталізація питання звузить тему дослідження. Від точності формулювання питань плану бага-

то в чому залежить успіх роботи. Необхідно ретельно продумати внутрішню логічну структуру кожного питання, розбити основні питання плану на підпитання і, звіряючись з ними, розпочинати написання тексту.

Студенту слід зважати те, що робота не обов'язково повинна включати весь зібраний матеріал. До тексту відбираються основні проблеми, які дають можливість повністю розкрити зміст теми.

1.6. Вимоги щодо академічної доброчесності

Поняття «академічної доброчесності» включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових/творчих результатів, що здобуті іншими особами, як результатів власного дослідження/творчості та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

Якщо в тексті дипломної роботи виявлення відтворення студентом чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора чи фальсифікація результатів, Екзаменаційна комісія виставляє за захист дипломної роботи незадовільну оцінку і встановлює, що при повторній атестації студент зобов'язаний опрацювати нову тему дипломної роботи, яку визначає відповідна кафедра. Прийняте рішення та підстави для його ухвалення фіксуються в протоколі засідання Екзаменаційної комісії.

Порядок проведення перевірки дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів здійснюється на підставі «Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів». Цей Порядок визначає процедуру проведення перевірки текстів дипломних робіт студентів університету з використанням Антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах університету, базах інших вищих навчальних закладів та в Інтернеті.

Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності тексту дипломної роботи (проекту) до текстів документів, що містяться в базах даних та в Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані як такі, що містять плагіат. Рішення щодо

наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною системою, приймає випускова кафедра відповідно до Положення про організацію освітнього процесу.

Студент не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення попереднього захисту повинен подати на випускову кафедру текст дипломної роботи у друкованому вигляді та її електронний варіант у форматі *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf та подати заяву на ім'я ректора за формою, наведеною в додатку Р.

Перед початком перевірки дипломної роботи (проекту) на можливу наявність у тексті роботи (проекту) чужих опублікованих результатів без належного посилання на авторів Системний Оператор здійснює контроль ідентичності її друкованої та електронної версій, розміщуючи на сайті Антиплагіатної системи повну електронну версію роботи (включаючи титульну сторінку, реферати, список використаних літературних джерел тощо). У разі невідповідності між друкованою та електронною версіями роботи студенту дається один робочий день на її виправлення і подачу на кафедру оновлених версій (за рішенням завідувача кафедри цей термін може бути збільшений до двох робочих днів).

У разі відповідності друкованої та електронної версій кваліфікаційної роботи Системний Оператор проводить перевірку роботи за допомогою Антиплагіатної системи, отримує Повний Звіт Подібності та аналізує його зміст. За результатами аналізу Звіту Подібності Системний Оператор готує Протокол контролю оригінальності кваліфікаційної роботи.

Рекомендовані показники оригінальності за величиною Коефіцієнта Подібності № 1 становлять:

- не більше 20% – оригінальна робота,
- від 21% до 50% – задовільно оригінальна робота,
- від 51% до 90% – умовно оригінальна робота,
- більше 90% – неоригінальна робота.

Якщо за результатами перевірки кваліфікаційна робота оцінюється як задовільно оригінальна, умовно оригінальна або неоригінальна, то Системний Оператор протягом двох наступних робочих днів направляє в електронному вигляді Повний Звіт Подібності науковому керівнику роботи та завідувачу кафедри. Завідувач кафедри (або призначений ним фахівець з теми кваліфікаційної роботи) разом із науковим керівником роботи мають проаналізувати Повний Звіт Подібності роботи, звертаючи увагу на:

- наявність у кваліфікаційній роботі великих фрагментів тексту, що ідентифіковані системою як подібні,
- наявність детальної подібності тексту кваліфікаційної роботи до джерел, розташованих в мережі Інтернет та/або базах даних,
- можливість кваліфікувати особливості викладення змісту роботи як механічне копіювання тексту з існуючого документа, – наявність ознак спроб укриття запозичень з інших документів з метою фальсифікації результатів перевірки.

Якщо кваліфікаційна робота студента, який отримує ступінь магістра є продовженням роботи, яку він виконував під час отримання ступеня бакалавра, а бакалаврська кваліфікаційна робота вже знаходиться в базі даних Антиплагіатної системи або у вільному доступі у мережі Інтернет, то можливі співпадіння у текстах цих двох робіт не відносяться до плагіату у разі, коли у агістерській роботі наведено конкретну інформацію про об'єм роботи, який був виконаний автором на попередньому етапі, а також висновки, що були отримані ним раніше.

Рішення про можливість або неможливість проведення попереднього захисту задовільно оригінальної або умовно оригінальної роботи приймається протягом трьох робочих днів із моменту отримання Повного Звіту Подібності та затверджується на засіданні кафедри, про що робиться запис у протоколі засідання кафедри та у Висновку щодо можливості проведення попереднього захисту роботи.

Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити до попереднього захисту задовільно оригінальну кваліфікаційну роботу, студент має право протягом трьох робочих днів подати на кафедру доопрацьований текст кваліфікаційної роботи з належно оформленими посиланнями на першоджерела. Після ретельного аналізу роботи з боку керівника на предмет усунення виявлених у роботі недоліків можливо прийняття рішення про проведення попереднього захисту роботи, про що робиться відповідний запис у Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи та у протоколі засідання кафедри. Якщо недоліки, що були виявлені у роботі під час перевірки Антиплагіатною системою, не були ліквідовані, то робота не допускається до захисту.

Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити умовно оригінальну кваліфікаційну роботу до попереднього

захисту, студенту дається п'ять робочих днів на корегування тексту кваліфікаційної роботи. Після отримання Системним Оператором оновленого варіанту роботи проводиться її повторна перевірка в Антиплагіатній системі. Якщо за результатами повторної перевірки робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то робота не допускається до захисту. Якщо за результатами перевірки оновленого тексту кваліфікаційна робота допускається до захисту, то оцінка, яку студент отримує під час захисту не може перевищувати значення, що відповідає оцінці «добре» у традиційній чотирибальній шкалі.

Якщо кваліфікаційна робота була класифікована як неоригінальна, а аналіз Повного Звіту Подібності роботи, що був проведений фахівцями кафедри, підтверджує майже повну ідентичність текстів роботи та певних документів, розташованих в Інтернеті або базах даних антиплагіатної системи, то кваліфікаційна робота не допускається до захисту.

Якщо кваліфікаційна робота студента не була допущена кафедрою до захисту, це рішення заноситься до протоколу засідання кафедри та до Висновку щодо можливості проведення попереднього захисту роботи.

II. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна магістерська робота повинна мати такі обов'язкові частини:

1. Вступ.
2. Основна частина з трьох розділів: теоретичного, аналітичного, рекомендаційного.
3. Висновки.
4. Список літератури.
5. Додатки (якщо є).

Кожен з основних розділів магістерської роботи має містити не менше двох параграфів (додаток А). Усі частини магістерської роботи повинні бути логічно пов'язані між собою і доповнювати одна одну, щоб кожен наступний матеріал був продовженням попереднього і витікав із наведених висновків. Формулювання повинні бути точними, зрозумілими, висловленими грамотно. Недостатньо чітка позиція і невиразна мова викладення завжди збіднює сприйняття тексту, а також зміст роботи.

Загальний обсяг дипломної роботи становить 3-3,5 авторські аркуші (65-70 друкованих сторінок).

2.1. Вступ

У вступі послідовно викладається:

- обґрунтування вибору теми та її актуальність;
- предмет дослідження;
- об'єкт дослідження;
- ступінь вивченості проблеми;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- методика дослідження;
- специфіка джерельної бази.

Обґрунтування актуальності обраної теми – початковий етап будь-якого дослідження. Те, як її автор уміє вибрати тему, наскільки правильно він цю тему розуміє й оцінює з погляду своєчасності і соціальної значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовленість. Висвітлення актуальності повинне бути небагатослівним: в межах однієї сторінки треба показати головне – суть проблемної ситуації.

Представлення *об'єкта дослідження* починають фразою: «Об'єктом дослідження магістерської роботи обрано ... (повна назва)».

Далі подається стисла характеристика об'єкта з зазначенням його основних техніко-економічних характеристик.

Визначення *предмету дослідження* – це відповідь на питання: «Що, які властивості і які зв'язки об'єкта вивчати?» Якщо дослідник не уявив, на що спрямоване дослідження і де пролягають його межі, то він не може переконливо поставити проблему і завдання, а також скласти програму дослідження.

У *характеристиці ступеня вивченості проблеми* вказується, хто, коли і які аспекти досліджував. У випадку, якщо обрана тема є достатньо розробленою у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі, необхідно переконливо обґрунтувати доцільність її подальшої розробки.

Метою будь-якого дослідження є отримання певного конкретного результату – оцінка рівня розвитку, виявлення недоліків і проблем, обчислення нових показників, розробка або поліпшення методики, формулювання програми розвитку, виведення формули, встановлення параметрів або властивостей об'єкта, обґрунтування напрямків вдосконалення тощо. Процес виконання роботи (вивчення, дослідження, аналіз, виробництво, виготовлення тощо) метою не є.

Завдання дослідження – це етапи, послідовність виконання роботи. Структура (зміст) роботи зазвичай є повним відображенням вирішуваних завдань. Перелік завдань розпочинають такою фразою: «У процесі дослідження розв'язувалися наступні завдання: ...» – далі послідовно перераховуються виконані операції (перша, друга і т. д.).

Методика – це спосіб, алгоритм виконання дослідження. Звичайно для студента вона є запозиченою у когось («робота виконувалася за аналогією з ...»), але може бути розроблена самостійно.

Зі специфіки джерельної бази слід зазначити найцікавіші книги, довідники, статті, звіти; розподілити їх за важливістю, якістю інформації, оригінальністю викладення, глибиною розробок: «Інформаційною базою слугували роботи ... (прізвища авторів з посиланням на номер у списку джерел), матеріали преси ... (яких видань), фактичні дані ... (яких установ)». Також треба вказати проблеми і недоліки джерельної бази, які ускладнюють дослідження.

Завершується вступ стандартною фразою: «Робота складається зі вступу, N розділів, висновків; містить N сторінок тексту, N рисунків, N таблиць, N додатків. Список джерел включає

№ найменувань літератури, № електронних публікацій, № фондових матеріалів».

Обсяг вступу не має перевищувати 4–5 сторінок, або 5% тексту рукопису.

2.2. Теоретичний розділ

Теоретичний розділ присвячується розгляду загальних теоретичних підходів щодо досліджуваної проблеми з використанням літературних джерел, різних наукових підходів, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела. Тут наводяться основні поняття і визначення, детально викладається методика дослідження, обов'язково перелічуються кількісні і якісні показники, що характеризують об'єкт дослідження. Тільки глибоке знання теорії служить основою для правильного вирішення практичних питань.

На основі всебічного вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми магістерської роботи, зазначається, у чому полягає подібність, а у чому відмінність їхніх поглядів. Подається аналіз діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази з досліджуваної проблеми. Розкривається власне розуміння цієї бази, обґрунтовуються необхідність, доцільність окремих документів.

Виклад теоретичного розділу не може зводитись до переписування різних інструктивних і відомчих матеріалів, літературних джерел, матеріалів з Інтернету, а повинен містити самостійний погляд студента, його ставлення до проблеми, власну позицію щодо обраних методів дослідження, певні елементи полемічності.

На завершення теоретичного розділу роботи необхідно зробити висновки. Обсяг розділу не має перевищувати 30 - 35% загального обсягу роботи.

2.3. Аналітичний розділ

Аналітичний розділ магістерської роботи не повинен містити теоретичний матеріал. У цьому розділі дається детальний аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми з використанням накопиченого фактичного матеріалу та залученням усіх теоретичних знань. Мета розділу – виявлення проблем і недоліків у функціонуванні об'єкта, обґрунтування шляхів їх усунення.

Назва розділу зазвичай формулюється як «Аналіз ... (предмета дослідження) на... (об'єкті дослідження)», або «Діагностика стану... (предмета дослідження) на ... (об'єкті дослідження)», або «Сучасний стан ... (предмета дослідження) на... (об'єкті дослідження)».

В залежності від тематики дипломних робіт об'єктом дослідження в рамках другого розділу може бути:

1) господарська діяльність туристичних (готельних, санаторно-курортних) підприємств певного територіального утворення (країни, регіону, міста, району);

2) ресурсний потенціал території (регіону, міста, дестинації);

3) конкурентоспроможність підприємств туристської сфери;

4) маркетингові аспекти діяльності підприємств (стратегія розвитку, система просування, у т.ч. стимулювання збуту, паблік релейшенз, рекламна діяльність, бренд, імідж, у т.ч. фірмовий стиль туристських (готельних, рекреаційних) підприємств певного територіального утворення (країни, регіону, міста, району);

5) персонал організації та фактори, які впливають на ефективність його роботи (конфлікти, мотивація, кваліфікація, корпоративна (організаційна) культура, тайм-менеджмент, методи управління);

6) організаційно-економічні аспекти управління (управління якістю, витратами, економічні, логістичні методи управління, антикризове управління, управління ризиками, франчайзингові форми управління).

Обсяг другого розділу – 40 - 45% тексту магістерської роботи.

2.4. Рекомендаційний розділ

У третьому розділі – рекомендаційному, на базі теоретичного узагальнення й аналізу обраної проблеми обґрунтовують нові підходи до її вирішення розробляють теоретичні, нормативні, методичні та практичні пропозиції, а також управлінські, організаційні та економічні заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення діяльності відповідного підприємства, організації, установи або дестинації. Бажаним підрозділом рекомендаційного розділу є результати оцінки економічної та соціальної ефективності проектних пропозицій, обумовлених темою проекту. Рекомендаційний розділ може бути побудований у двох формах:

1. Розробка однієї ідеї, яка за своєю сутністю буде комплексним заходом з удосконалення досліджуваного предмету.

2. Обґрунтування декількох заходів (двох і більше), пов'язаних між собою ідеєю вдосконалення об'єкта вдосконалення. Вибір форми побудови рекомендаційного розділу визначають за темою магістерської роботи і результатами попередніх досліджень.

1. В магістерських роботах, які присвячені розробці та **впровадженню нових видів туризму**, забезпеченню розвитку певних видів туризму на досліджуваній території (регіоні, місті, країні, дестинації та ін.), необхідно розробити:

– організаційно-економічні (соціально-економічні, організаційно-правові та ін.) механізми розвитку досліджуваних видів туризму з урахуванням інтересів держави, приватного сектору та споживачів відповідних послуг;

– схеми рекреаційно-туристського зонування України та районування певних областей з урахуванням розвитку досліджуваних видів туризму;

– регіональні програми розвитку досліджуваних видів туризму, а також нові маршрути для туристичних груп в Україні та регіоні.

Тематика магістерських робіт першого типу також передбачає розробку проектів з розвитку інфраструктури тієї території, яку передбачається залучити під розвиток досліджуваних видів туризму; проекти зі створення нових об'єктів туристичної привабливості та залучення їх до туристичних маршрутів.

2. В магістерських роботах, які передбачають **дослідження ресурсного потенціалу території**, в проектній частині необхідно розробити проекти з:

– нарощування ресурсного потенціалу розвитку туризму, його раціонального використання;

– проекти з активізації туристичної активності на досліджуваній території;

– обґрунтувати перспективні спеціалізації туристично-рекреаційної діяльності та сформулювати відповідні туристично-рекреаційні центри;

– розробити проекти із вдосконалення принципів і методів оптимізації рекреаційної діяльності, формування, використання та розвитку природно-рекреаційного потенціалу конкретної територіальної одиниці;

– розробити пропозиції щодо компонування та територіальної організації рекреаційних зон. Також, як і в магістерських роботах

першого блоку, тут можуть бути запропоновані організаційно-економічні (соціально-економічні, організаційно-правові та ін.) механізми розвитку потенціалу території (регіону, міста, дестинації).

3. В магістерських роботах, які присвячені **підвищенню конкурентоспроможності підприємств** туристичної сфери, необхідно розробити:

- методичні основи та інструментарій оцінки конкурентоспроможності туристських підприємств;
- конкурентні стратегії розвитку досліджуваної території (регіоні, місті, країні, дестинації та ін.) з урахуванням інтересів суб'єктів туристичної діяльності.

Ці стратегії мають передбачати як кількісне, так і якісне зростання показників розвитку туристичної сфери, досягнення переходу її на новий рівень розвитку, що сприятиме зростанню переваг у виборі туристами досліджуваної території як місця відпочинку.

4. В магістерських роботах, які передбачають **дослідження маркетингових аспектів діяльності підприємств**, необхідно розробити проекти щодо:

- вдосконалювання шляхів маркетингових досліджень туристично-рекреаційного продукту, обґрунтування механізму й практичної реалізація маркетингових досліджень туристично-рекреаційного продукту;
- методичні підходи щодо формування та удосконалення системи маркетингових комунікацій вітчизняних туристичних (готельних, курортних) підприємств.

Магістерські роботи четвертого типу також передбачають розробку:

- моделей (механізмів) управління інтегрованими маркетинговими комунікаціями туристичних підприємств певної території, моделей (механізмів) організації комунікаційної взаємодії суб'єктів туристичної діяльності в Україні;
- алгоритми визначення оптимізованої структури витрат на систему маркетингових комунікацій туристичних підприємств;
- етапів розробки іміджу (бренду) досліджуваної території (включаючи іміджеве позиціонування, створення візуальних символів, проектів з організації подій та заходів, формування репутації і просування досліджуваної території).

5. В магістерських роботах, які передбачають **дослідження персоналу організації** та фактори, які впливають на ефективність його роботи, необхідно розробити проекти щодо:

- розробки підходів до розвитку регіональної системи професійної підготовки туристичних кадрів;

- стратегії розвитку регіональної системи професійного туристичної освіти (підвищення кваліфікації, професійних обмінів);

- розробки структурно-функціональних схем організації ефективного управління персоналом підприємств туристичного бізнесу;

- організації ефективного управління персоналом (професійного розвитку) підприємств туристичного бізнесу;

- формування готовності фахівців з туризму до професійної взаємодії зі споживачами туристичних послуг; соціально-психологічні, соціально-економічні моделі подолання конфліктів у сфері туризму та ін.

6. В магістерських роботах, які передбачають дослідження **організаційно-економічних аспектів управління** (якістю послуг, витратами, економічні, логістичні методи управління, управління ризиками, франчайзингові форми управління), необхідно розробити проекти щодо:

- формування організаційно-економічного (соціально-економічного, організаційно-правового) механізму управління інвестиційною діяльністю (якістю послуг, витратами, ризиками, франчайзинговою діяльністю);

- механізми державного регулювання (якістю послуг, витрат, економічні, франчайзингових форм управління);

- розробки сценаріїв розвитку туристичних потоків, в тому числі й іноземних, та фінансово-економічних показників діяльності туристичних організацій досліджуваного регіону (країни, міста, дестинації);

- вдосконалення моделей регіональних туристичних кластерів;

- механізмів розвитку рекреаційно-туристичних комплексів (на основі підвищення якості, оптимізації витрат, розвитку франчайзингу та ін.) та його пришвидшення;

- розробити модель джерел фінансування для активізації малих підприємств у туристичному (рекреаційному) комплексі досліджуваної території;

– щодо розрахунку оптимальної організації форм малих підприємств у рекреаційному комплексі. Обсяг третього розділу повинен становити 30-35% загального обсягу магістерської роботи.

У третьому розділі дослідження має бути представлена оцінка соціально-економічного ефекту від запропонованих заходів.

В процесі виконання рекомендаційного розділу бажано виконувати розрахунки, із застосуванням спеціального програмного забезпечення STATISTICA 6.0 (7.0). За допомогою цього пакету студенти можуть виконати:

- кластерний аналіз;
- кореляційно-регресивний аналіз;
- факторний аналіз;
- методику прогнозування розвитку досліджуваних явищ або інші розрахунки із застосуванням зазначеного програмного забезпечення.

2.5. Висновки

Обсяг 3–5 сторінок, або 5% тексту рукопису. Висновки мають підсумовувати всю виконану роботу. Тут стисло викладаються висновки і пропозиції, які складають предмет захисту, – кінцеві результати виконаної роботи, що доводять досягнення автором поставленої мети дослідження.

Висновки і пропозиції повинні бути сформульовані в тезовій формі, чітко, зрозуміло; вони мають відображати зміст роботи, її теоретичне і практичне значення. Кваліфіковано кожний пункт висновків складається з двох логічних частин – твердження («визначено ...») і доказу («тому що ...», «на підставі...»).

Висновки і пропозиції формулюються за пунктами (бажано нумерованим – перше, друге і т. д.) послідовно за кожним параграфом роботи. Фактично кожен пункт висновків є відповіддю на сформульовані у вступі завдання дослідження. Опис об'єкта, методика дослідження та інший зміст основної частини роботи у висновках не дублюються. У висновках не можуть з'явитися нові пропозиції, які не були розглянуті та обґрунтовані в дипломній роботі.

III. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота має бути оформленою відповідно до вимог державних та галузевих стандартів:

– ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення;

– ДСТУ 3582-97. Інформація та документація, скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила;

– ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання;

– Методичні рекомендації щодо виконання та захисту магістерських робіт студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

Мова магістерської роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність – логічна.

Обсяг магістерської роботи без урахування додатків повинен складати 65-70 сторінок друкованого тексту.

Матеріали магістерської роботи комплектуються у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- бланк завдання;
- анотація (українською та англійською мовами);
- зміст;
- перелік умовних позначень (у разі потреби);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Також до магістерської роботи додаються:

- відгук керівника кваліфікаційної магістерської роботи;
 - рецензія на дипломну роботу;
 - ксерокопія опублікованої статті або тез конференції за тематикою роботи із зазначенням вихідних даних (у разі наявності).
- електронна копія роботи на CD-диску:
prizvysche_2030_Master_UT.rtf;

Зазначені документи вкладають у конверт, який приклеюється на жорсткій обкладинці в кінці магістерської роботи.

3.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш магістерської роботи оформляється за встановленою формою (додаток В). Завдання магістерської роботи (додаток Б) слід розмістити після титульної сторінки.

Завершену роботу підписують на титульній сторінці та на бланку завдання: дипломник – автор роботи, науковий керівник, консультанти, завідувач кафедри туристичного бізнесу.

3.2. Зміст

Зміст відображає послідовність розташування складових частин магістерської роботи: вступ, назви всіх розділів і підрозділів, висновки, бібліографічний список, додатки. У змісті вказується номер сторінки, з якої починається викладення кожної частини (додаток Г).

3.3. Оформлення тексту

Текст магістерської роботи набирається на комп'ютері через півтора інтервали на стандартних аркушах формату А4 (210*297 мм) без рамки. Текст друкується на одній стороні аркуша (пастою чорного кольору середньої жирності). Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт, вирівнювання – по ширині, абзацний відступ скрізь однаковий – 1,0 см. Поля: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Головна вимога до змісту основної частини – самостійність і послідовність викладу. Не можна механічно переписувати текст зі спеціальної літератури, допускати випадкового набору фактичних відомостей і думок, не пов'язаних між собою загальною ідеєю і змістом. Текст потрібно формулювати своїми словами, стилістично і науково грамотно.

У тексті бажано уникати складних і громіздких речень. Прагніть надати зібраним і систематизованим фактам, показникам, висновкам вигляду (форми) наукової статті або лекції. Не прийнято писати в роботі «я думаю», «я пропоную» тощо. Висловлювати матеріал рекомендується від першої особи множини: «на нашу думку» (тобто на Вашу і керівника).

У роботі допускаються тільки загальноприйняті скорочення слів (ООН, ЄС, ЮНВТО, МБРР тощо). Посилання на таблиці, рисунки робляться в тексті (приклад у додатку Д).

3.4. Оформлення елементів тексту

Текст роботи розбивається на розділи та підрозділи, які повинні мати порядкові номери. Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами в межах всієї роботи.

Підрозділи нумеруються двома арабськими цифрами: перша цифра означає номер розділу, друга – номер підрозділу, наприклад: 2.3. (другий розділ, третій підрозділ).

Назви розділів роботи пишуться з нової сторінки великими літерами по центру (шрифт жирний). Перенесення частини слова в назві не допускається. Перед назвою підрозділу витримують інтервал в один рядок. Заголовки підрозділів пишуться жирним шрифтом, вирівнювання – по центру.

Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм, графіків тощо не ставиться (див. додаток Д).

3.5. Посилання на літературу та джерела

Усі наведені в роботі цитати, запозичені думки, перефразовані положення і цифрові дані, отримані іншими авторами, повинні мати посилання на літературу та джерела. Посилання подаються після згадки джерела або цитати з нього, для цього проставляють укладений в квадратні дужки порядковий номер, під яким це видання значиться в списку літератури, номер тому і сторінки, наприклад: [21, т. 3, с. 25].

В роботі категорично заборонено використовувати наукову літературу та джерела інформації створені на території, державною мовою, громадянами та юридичними особами держави-агресора.

3.6. Нумерація сторінок

Нумерація сторінок роботи повинна бути наскрізною, включаючи список літератури і додатки. Рисунки та таблиці, розташовані на окремих сторінках, включаються до загальної нумерації. Першою сторінкою є титульний аркуш, другою – зміст роботи і т. д. Номер сторінок проставляються арабськими цифрами у правому верхньому куті аркуша. На титульному аркуші та змісті номер сторінки не ставиться.

3.7. Оформлення ілюстрацій

Усі ілюстрації (схеми, графіки, діаграми, креслення та ін.) іменуються рисунками, в тексті вони позначаються словом «Рис. 1.2.», з позначенням номера розділу і номера рисунку в його

межах. Номер рисунку та підпис (назва) до нього розташовуються по центру під рисунком (додаток Е).

3.8. Оформлення таблиць

Усі таблиці повинні мати назви, що характеризують їх зміст. У правому верхньому куті над назвою таблиці пишеться слово «Таблиця 2.3» з позначенням номера розділу і номера таблиці в його межах. Назва таблиці пишеться над таблицею, вирівнювання – по центру. Таблиці, наведені в додатку, нумеруються як додатки. Заголовки в рядках таблиці слід писати стисло і зрозуміло, без скорочень слів. У графах таблиці обов'язково вказуються одиниці вимірювання. До кожної таблиці подається примітка з посиланням на джерело, звідки взяті цифрові дані. Крапка після назви таблиць не ставиться (додаток Ж).

При перенесенні таблиці на наступну сторінку стовпці нумерують і повторюють їх нумерацію на наступній сторінці. Заголовок таблиці не повторюють, пишуть: «Продовження таблиці 2.3».

3.9. Формули

Усі математичні формули і вирази, які є в роботі, необхідно пояснити. Якщо формула запозичена зі спеціальної літератури, можна обмежитися посиланням на джерело і розкрити значення символів, що входять до неї. Оригінальні формули пояснюються в ході їх обґрунтування. При цьому наводяться не всі елементарні проміжні результати, а лише основні етапи виведення формули і кінцевий результат.

Таблиця 2

Показники розвитку туристичної сфери на національному рівні

Назва показника	Призначення показника	Алгоритм розрахунку
1. Частка туризму в макроекономічних показниках країни: Валовому внутрішньому продукту	Характеризує внесок туризму в економіку країни: - частку обсягу послуг туристичних підприємств у складі валового суспільного продукту	$Ч_{\text{ВВП}} = \frac{\text{ОП}_{\text{тп}}}{\text{ВВП}} \times 100,$ де Ч _{ВВП} – частка туризму у валовому внутрішньому продукті країни, %; ОП _{тп} – обсяг послуг, наданих туристичними підприємствами країни за мінусом імпорту, грн; ВВП – валовий внутрішній продукт країни, грн

Продовження табл. 2

Назва показника	Призначення показника	Алгоритм розрахунку
1.2. Доходах від експорту	- частку доходу (виручки) тур підприємств у складі доходів країни від експорту, грн	$Ч_{де} = \frac{Дін}{ДЕ} \times 100,$ де Ч _{де} – частка туризму у доходах від експорту, %; Дін – доходи від реалізації туристичних послуг іноземним туристам, грн; ДЕ – доходи від експорту туристичних послуг, грн.
2.1. Частка експорту туристичних послуг у загальному обсязі експорту послуг	Показує частку експорту туристичних послуг у складі експорту послуг країни	$Ч_{етп} = \frac{Етп}{Еп} \times 100,$ де Ч _{етп} – частка експорту туристичних послуг у загальному експорті послуг, %; Етп – експорт туристичних послуг за звітний період, грн; Еп – експорт послуг за звітний період, грн.
2.2 Частка імпорту туристичних послуг у загальному обсязі імпорту послуг	Показує частку імпорту туристичних послуг у складі імпорту послуг країни	$Ч_{ітп} = \frac{Ітп}{Іп} \times 100,$ де Ч _{ітп} – частка імпорту туристичних послуг у загальному імпорті послуг, %; Ітп – імпорт туристичних послуг за звітний період, грн; Іп – імпорт послуг за звітний період, грн
3. Сальдо платіжного балансу зі статті «Подорожі»	Характеризує перевищення експорту над імпортом туристичних послуг	$СПБТ = ОПіт - ОПзт,$ де СПБТ – сальдо платіжного балансу країни зі статті «Подорожі», грн; ОПіт – обсяг послуг, реалізованих іноземним туристам, грн; ОПзт – обсяг послуг, реалізованих зарубіжним туристам, грн
4. Темпи зростання платежів туристичних підприємств до бюджету	Показує динаміку податкових надходжень до бюджетів різних рівнів від туристичних підприємств	$Тзр = \frac{ПНзв}{ПНм} \times 100,$ де Тзр – темп зростання обсягу надходження платежів до бюджету туристичних підприємств, %; ПНзв – обсяг податкових надходжень туристичних підприємств до бюджету у звітному періоді, грн; ПНм – обсяг податкових надходжень туристичних підприємств до бюджету у минулому періоді, грн
5. Рівень зайнятості населення в туристичній сфері	Характеризує частку працівників, зайнятих у туристичній сфері, в загальній чисельності працюючих у країні	$Чз = \frac{Чт}{Чзаг} * 100,$ де Чз – рівень зайнятих у туристичній сфері, %; Чт – чисельність зайнятих у туристичній сфері, осіб; Чзаг – загальна чисельність зайнятих у галузях економіки країни, осіб

Позначення величин пояснюють при їх першій появі в тексті. Доцільно пояснювати всі позначення, які містить заключна формула, особливо, якщо вона є розрахунковою.

Усі математичні вирази, а також знаки математичних дій в тексті з метою досягнення єдиного стилю друкуються малими літерами.

При написанні математичних формул особливу увагу слід звертати на чітке виділення індексів і показників ступеня, розташування і довжину дробової риски тощо.

Формули підлягають наскрізній нумерації. Номер формули розташовується в круглих дужках і нумерується на правій стороні аркуша на рівні останнього рядка формули. Наприклад:

$$T = \frac{E + I}{ВВП} * 100\% . \quad (1) \quad [22, \text{с. } 27]$$

3.10. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел оформляється відповідно до вимог державного стандарту ДСТУ 8302:2015.

Перелік використаних джерел рекомендується складати за абеткою в такій послідовності:

- Закони України;
- Укази Президента України;
- Декрети й ухвали Кабінету Міністрів України;
- монографії, книги, статті, збірки документів (наводяться в алфавітному порядку за прізвищем авторів);
- іноземні джерела;
- ресурси електронних бібліотек;
- недруковані фондів, відомчі та авторські матеріали.

Бібліографічний список нумерується від першої до останньої назви. Підзаголовки до окремих типів документів не робляться, кожний документ нумерується окремо. Роботи одного автора розміщуються відповідно до алфавіту назв або хронології написання праць.

Назви праць прийнято писати мовою оригіналу. Спочатку подається література мовами народів, які користуються кирилицею, потім література мовами народів, які користуються латиницею. Нумерація усіх використаних джерел суцільна – від першого до останнього (додаток К).

Бібліографічний опис має такі складові:

- прізвище автора або прізвища авторів з великої літери;
- основний заголовок;
- підзаголовні дані;
- відомості про видання;
- місто видання;
- видавництво або організація, що видає;
- дата видання;
- обсяг (у сторінках).

Кожна складова опису відділяється від подальшої спеціальним розділовим знаком «крапка, тире» (. –). Після назви міста перед назвою видавництва ставиться знак (:). Відомості про статтю і видання, в якому опублікована стаття, розділяється знаком «дві похилі риски» (//). Знак «похила риска» (/) передує відомостям про видання.

Обов'язково зазначається обсяг книги. Опис літератури іноземними мовами виконується за тими ж правилами. Місто видання Київ у всіх випадках пишуться скорочено (К.). В іноземних виданнях скорочуються: London – L., Paris – P., New York – N.Y. Решта міст наводяться повністю. (Додаток К)

3.11. Додатки

Додатки розміщуються після списку використаної літератури. Вони містять необхідний ілюстративний і довідковий матеріал, що служить початковою базою для розрахунку:

- таблиці допоміжних цифрових даних;
- проміжні формули і розрахунки;
- законодавчі акти;
- заповнені бланки різних документів;
- інструкції та методики;
- описи алгоритмів і програм, вирішених на ЕОМ;
- зразки документів.

Не допускається включення в додаток матеріалів, на які відсутні посилання в тексті. Заголовок додатку підписують окремим рядком, жирним шрифтом, по центру, з великої літери.

Кожний додаток розташовують з нової сторінки зі вказівкою вгорі праворуч сторінки слова «Додаток», надрукованого великими літерами, та його позначення. Додатки позначають великими літерами кирилиці й латиниці, починаючи з А, за винятком букв Ё, З, И, О, Ч, Ъ, Ы, Ь, І Ї, Є. У разі повного використання букв російського і латинського алфавітів допускається позначати додатки арабськими цифрами.

Текст кожного додатка можна розбивати на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, які нумеруються в межах кожного додатка. Перед номером ставиться позначення цього додатка, наприклад, В.1.2 (другий підрозділ першого розділу додатка В).

Малюнки, таблиці і формули, розміщені у додатку, нумеруються арабськими цифрами в межах кожного додатка: «Таблиця Б.1» (перша таблиця додатка Б).

IV. РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

4.1. Порядок допуску до захисту

Відповідно до положення Про організацію навчального процесу в Каразінському університеті, допуск до захисту кваліфікаційної роботи відбувається наступним чином:

Рішення про допуск (рекомендацію) до захисту кваліфікаційної роботи (проекту) приймається рішенням випускової кафедри за результатами попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента, який отримує ступінь бакалавра або магістра.

Кваліфікаційна робота розглядається та рекомендується до захисту на засіданні випускової кафедри у такому порядку:

Для проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента, який отримує ступінь магістра:

– студент не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення засідання кафедри для розгляду та надання рекомендацій до захисту повинен подати на випускову кафедру кваліфікаційну роботу у друкованому вигляді, а також її електронний варіант у форматах *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf, які мають бути ідентичними;

– системний оператор Антиплагіатної системи відповідно до Порядку перевірки дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів перевіряє роботу та надає завідувачу кафедри протокол контролю оригінальності дипломної роботи;

– на засіданні кафедри студент робить доповідь за темою роботи.

Заслуховування виступу студента за темою роботи під час розгляду на засіданні кафедри дає можливість виявити відповідність між затвердженою темою роботи та отриманими у роботі результатами, а також ступінь готовності самого студента до захисту.

Під час доповіді на засіданні кафедри студент повинен коротко викласти мету роботи, постановку її задачі, методику проведення дослідження, отримані результати та висновки.

Після обговорення доповіді студента щодо актуальності, логічної завершеності праці, відповідності вимогам, що висуваються до її змісту та оформлення, а також аналізу протоколу контролю оригінальності дипломної роботи відповідно до Порядку перевірки кваліфікаційних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів, кафедра ухвалює

рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту та надає рекомендації студенту до його виступу під час захисту.

Кафедра може ухвалити рішення про необхідність доопрацювання кваліфікаційної роботи та відкласти рішення про надання допуску до її захисту (негативне рішення). У разі прийняття рішення про необхідність доопрацювання кваліфікаційної роботи процедура попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента здійснюється повторно.

Рішення про допуск (рекомендацію) кваліфікаційної роботи до захисту підтверджується підписом завідувача кафедри на її титульному аркуші, а також записом у протоколі засідання кафедри. Витяг із протоколу засідання надається директору навчально-наукового інституту не пізніше ніж за п'ять днів до дати захисту кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

У виняткових випадках рішення про допуск роботи до захисту може бути прийнято на засіданні кафедри за відсутності студента при наявності друкованого варіанта роботи, позитивного відгуку наукового керівника, а також відсутності у тексті роботи запозичень відповідно до протоколу контролю оригінальності кваліфікаційної роботи.

У разі, якщо рішення кафедри про допуск (рекомендацію) кваліфікаційної роботи до захисту є негативним, кафедра встановлює, чи може студент у майбутньому подати до захисту цю ж саму роботу з доопрацюванням або він зобов'язаний виконати роботу за новою темою. Це вмотивоване рішення кафедри зазначається у протоколі засідання.

Студенти, кваліфікаційні роботи яких не були допущені (рекомендовані) до захисту, відраховуються з університету за невиконання індивідуального навчального плану, при цьому вони мають право на захист дипломної роботи протягом трьох років після відрахування.

Щоб отримати допуск до захисту, при написанні роботи необхідно уникати наступних основних недоліків, що часто зустрічаються:

Відхід від теми, коли назва роботи, її структура і фактичний зміст не збігаються.

Дослівне списування матеріалу з базового підручника, з інших книг і чужих матеріалів.

Механічне копіювання дипломних робіт і рефератів з Інтернету, що порушує найважливішу вимогу до магістерських

робіт – самостійність. При встановленні факту копіювання робота не допускається до захисту.

Обсяг роботи перевищує той, що рекомендується (70 стор.).

Відсутність логіки, слабкий зв'язок однієї думки з іншою, безсистемний виклад матеріалу.

Повторення тих самих положень, стилістичні погрішності.

Невміння правильно використовувати «службові слова», які додають чіткість і стрункність висловлюваному матеріалу («таким чином», «отже», «далі», «потім», «нарешті», «по-перше», «по-друге» тощо).

Розгляд суті проблеми у вступі, хоча даний розділ роботи для цього не призначений.

Використання застарілого статистичного і фактичного матеріалу, якій не відображає сучасні явища.

Неправильно пронумеровані сторінки змісту і не повністю виділені розділи в тексті (тільки цифрами, без назви).

Кожний розділ повинен починатися з окремої сторінки.

Посилання на джерела в тексті мають бути практично на кожній сторінці, з вказівкою номерів сторінок джерел і можливістю відрізнити свій текст від запозиченого.

Немає повної ув'язки посилань на літературу з переліком джерел (є посилання – немає джерела, є джерело – немає посилань).

У списку використаних джерел не повністю перераховані всі реквізити джерела (прізвище і ініціали автора, місце і рік видання, сторінка тощо).

В посиланнях на Інтернет необхідно вказувати не тільки адресу сайту або сторінки, але й автора, назву документа, назву сайту і дату його останнього оновлення.

4.2. Рецензування магістерської роботи

Рецензенти призначаються завідувачем випускаючої кафедри з числа викладачів економічних, географічних, історичних, соціологічних кафедр (окрім випускаючої кафедри) і фахівців виробництва з вищою економічною та географічною освітою, а також фахівців з адміністративного апарату державних структур.

У рецензії вказується актуальність теми, робиться короткий, але глибокий аналіз змісту магістерської роботи з критичними зауваженнями, оцінюється ступінь досягнення поставлених мети та завдань дослідження.

По основній частині роботи рецензент відзначає позитивні і негативні сторони дослідження, встановлює в якій мірі дипломнику вдалося виявити невирішені проблеми, чи повністю розкрито зміст теми, чи переконливо обґрунтовані пропозиції, визначає особистий внесок автора в їх вирішення. Також вказується, що слід зробити додатково для більш аргументованого обґрунтування пропозицій та глибшого вивчення теоретичних положень.

4.3. Захист магістерських кваліфікаційних робіт

Захист випускних кваліфікаційних робіт проводиться на відкритих засіданнях Екзаменаційної комісії. В ЕК випускник представляє такі матеріали:

- відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи;
- рецензію на випускну кваліфікаційну роботу;
- анотацію іноземною мовою;
- ілюстративні матеріали (креслення, графіки, таблиці, плакати);
- дискету з повним текстом роботи.

Захист випускних кваліфікаційних робіт відбувається у такому порядку:

- інформація завідувача кафедри про виконання випускником навчального плану;
- доповідь випускника тривалістю 8 хвилин;
- відповіді на питання членів ЕК і присутніх на захисті;
- оголошення відгуку і рецензій;
- відповіді дипломника на зауваження керівника і рецензента.

Доповідь структурно складається з трьох частин:

* **вступ** – 2–3 хвилини (короткий зміст вступу до роботи – обґрунтування вибору теми, мета, задачі, методика дослідження і т. д.);

* **інформація про виконану роботу** – 3–4 хвилини (послідовно за розділами основної частини – що автором самостійно здійснено, проаналізовано, розраховано і т. д.).

* повний **виклад результатів дослідження**, що складають предмет захисту – 3–4 хвилини (висновки, тобто зміст висновків роботи).

На креслення, графіки, таблиці, представлені до ДЕК, дипломник посилається в ході доповіді. Наочні посібники покликані ілюструвати перш за все основний зміст виступу, звільняючи доповідача від необхідності характеризувати статистичний матеріал

словами. Кількість наочних посібників залежить як від теми роботи, так і від складності її виконання. Мінімальна кількість наочних матеріалів – два.

4.4. Критерії оцінювання магістерських робіт ЕК

При оцінці роботи враховується глибина опрацювання і широта охоплення теми, ступінь використання джерел, уміння аналізувати зібраний матеріал, грамотність та стиль викладу, якість технічного оформлення роботи, якість доповіді студента і його відповідей на питання та критичні зауваження.

Оцінка дається за якість кожного з елементів роботи в межах, зазначених у таблиці 3: відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно. Роботу оцінюють на закритому засіданні комісії за сумою балів.

Таблиця 3

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
70 – 79	C	
60 – 69	D	задовільно
50 – 59	E	
1 – 49	FX	незадовільно

Результат захисту (оцінка випускної кваліфікаційної роботи та рішення ЕК про присудження випускнику кваліфікації) оголошується того ж дня після оформлення протоколу засідання ЕК.

Якщо захист магістерської роботи не відбувся з поважних причин (про що студент має подати відповідні документи у ЕК), то ректор університету може продовжити термін навчання студента до наступного терміну роботи ЕК, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин повторний захист магістерських робіт того ж навчального року забороняється.

Випускник, який отримав оцінку «незадовільно» або не допущений до захисту, відраховується з університету й отримує академічну довідку встановленого зразка. Він має право бути повторно допущеним до захисту магістерської роботи протягом наступних трьох років тільки за умов укладення контракту з університетом.

Повторно магістерська робота виконується за наявності заяви студента про допуск до захисту, дозволу ректора та рішення

кафедри про затвердження теми дослідження і призначення наукового керівника. За вимогами кафедри тема магістерської роботи може бути зміненою або у межах колишньої теми матеріали роботи можуть бути суттєво оновлені і доповнені.

Таблиця 4

Критерії оцінювання кваліфікаційних магістерських робіт ЕК

1.	Оформлення роботи відповідно до вимог стандарту	до 10 балів
2.	Структурно-логічна побудова роботи, актуальність та новизна (зміст вступу)	до 10 балів
3.	1 розділ (рівень теоретичного дослідження)	до 15 балів
4.	2 розділ (глибина та якість практичного дослідження)	до 15 балів
5.	3 розділ (глибина та наукова обґрунтованість прогнозу, перспектив співпраці)	до 20 балів
6.	Висновки	до 5 балів
7.	Наявність публікацій з теми роботи	до 10 балів
8.	Захист роботи	до 15 балів
	якість доповіді	до 5
	якість відповідей на питання	до 5
	якість наочних матеріалів	до 5
9.	Усього (максимальна кількість):	100 балів

*Типова структура кваліфікаційної магістерської роботи
з туризму*

Вступ

1. Теоретичний розділ

- 1.1. Сутність основних понять, категорій предмета дослідження, його класифікаційні характеристики
- 1.2. Методи аналізу діяльності і розвитку, науково-методичні підходи до вивчення (оцінки) предмета дослідження
- 1.3. Сучасні закордонні й вітчизняні особливості та тенденції розвитку предмету дослідження

2. Аналітичний розділ

- 2.1. Економіко-статистичний аналіз сучасного стану, оцінка рівня розвитку, економічної ефективності об'єкта дослідження
- 2.2. Аналіз недоліків і ключових проблем функціонування та розвитку об'єкта дослідження
- 2.3. Аналіз (оцінка) існуючих організаційних рішень, планів та проектів з проблем розвитку об'єкта дослідження, обґрунтування перспектив розвитку

3. Проектний розділ

- 3.1. Розробка методичних рекомендацій щодо вдосконалення, стратегії та перспектив розвитку об'єкта дослідження
- 3.2. Розрахунково-кількісне обґрунтування наданих рекомендацій
- 3.3. Розрахунок соціального та економічного ефекту від впровадження наданих рекомендацій

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Бланк завдання на кваліфікаційну магістерську роботу

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) другий (магістерський)

Напрямок підготовки _____

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри світової
політики, дипломатії та
туристичного бізнесу
доц. Анатолій ПАРФІНЕНКО

“ _____ ” _____ 2028 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ (ПРОЕКТ)**

Петренко Михайло Петрович
(ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТА)

Тема роботи: Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку гірськолижного туризму в Україні

керівник роботи Гапоненко Ганна Ігорівна, к.е.н., доц.,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від “05”.05.2027 року 0210-05/574

2. Строк подання студентом роботи 15.12.2028 р.

3. Перелік питань, які потрібно розробити

визначити сутність поняття «гірськолижний туризм»; дослідити сучасні закордонні особливості та тенденції розвитку гірськолижного туризму; розглянути соціально-економічні передумови для розвитку гірськолижного туризму в Україні; охарактеризувати ресурсну базу для розвитку гірськолижного туризму; проаналізувати туристичну інфраструктуру; здійснити аналіз потоків гірськолижних туристів та доходів від надання послуг; провести оцінку потенціалу кластеризації розвитку гірськолижного туризму в Україні; оцінити кореляційну залежність показників розвитку гірськолижного туризму в Карпатському регіоні; провести регресійний аналіз основних показників розвитку туризму в Карпатському регіоні; обґрунтувати пріоритетні напрямки розвитку гірськолижного туризму в Україні.

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	Розділ 1. Теоретичні основи дослідження гірськолижного туризму
2	Розділ 2. Аналіз розвитку гірськолижного туризму в Україні
3	Розділ 3. Оцінка перспектив розвитку гірськолижного туризму в Україні

5. Дата видачі завдання 3.12.2028 р.

Студент

підпис

Петренко М. П.

ініціали, прізвище

Керівник роботи

підпис

Гапоненко Г. І.

ініціали, прізвище

Зразок оформлення титульного аркуша

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

**Кваліфікаційна магістерська
робота**

Кегль 22 пт

на тему: **«ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ
ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНОГО
ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ»**

*Кегль
16 пт*

Виконав: студент 6 курсу, групи УТ-61
Спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
Петренко Михайло Петрович

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.е.н., доц. Гапоненко А. І.

(прізвище та ініціали)

Рецензент: к.е.н., доцент Сидоренко П. П.

(прізвище та ініціали)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Голова Екзаменаційної комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ В'ЇЗНОГО	
1. ТУРИЗМУ	
1.1. Соціально-економічна сутність та стратегії розвитку в'їзного туризму	6
1.2. Фактори впливу на розвиток в'їзного туризму	11
1.3. Методика оцінки розвитку туристичної галузі країни ...	16
Розділ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ	
2. В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	
2.1. Аналіз умов та чинників розвитку в'їзного туризму в 20 Україні.....	20
2.2. Аналіз динаміки в'їзного туристичного потоку	28
2.3. Проблеми та перспективи розвитку в'їзного туризму	35
Розділ КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОСУВАННЯ	
3. НАЦІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ	
3.1. Потенціал та умови конкурентоспроможності українського туристичного продукту на світовому ринку	45
3.2. Пріоритетні завдання формування національного туристичного продукту з високим ступенем конкурентоспроможності.....	53
3.3. Удосконалення рекламно-інформаційної діяльності з маркетингового просування національного туристичного продукту	60
Висновки	65
Список використаних джерел	67

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

1.1. Склад і структура туристичної індустрії

Комерційна спрямованість туристичних підприємств приводить до появи туристичного й сервісного бізнесу, а також до створення спеціалізованої галузі з виробництва сувенірів і товарів туристичного призначення. Це дозволяє виділити туризм і сервіс у самостійний комплекс туристично-сервісних підприємств, сукупність яких являє собою туристичну індустрію.

Існує безліч визначень індустрії туризму. Одне з перших і найбільш вдалих дано Конференцією ООН з торгівлі й розвитку в 1971 році. Згідно з ним туристична індустрія – це сукупність виробничих і невиробничих видів діяльності, спрямованих на створення товарів і послуг для подорожуючих осіб.

Закон України «Про туризм» визначає туристичну індустрію як сукупність різних суб'єктів туристичної діяльності (готелі, туристичні комплекси, кемпінги, мотелі, пансіонати, підприємства харчування, транспорту, заклади культури, спорту тощо), які забезпечують прийом, обслуговування та перевезення туристів [3, ст. 4].

Зразок оформлення рисунків

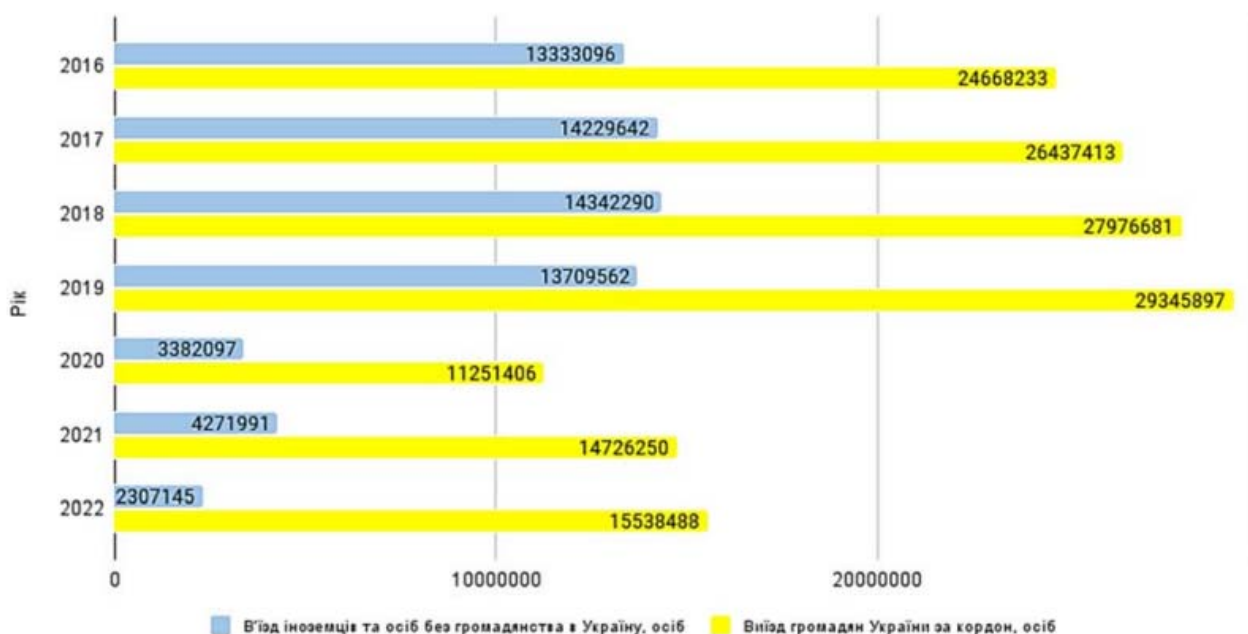

Рис. 2.2. Динаміка в'їзного та виїзного туристичного потоку в Україні, 2016-2022, к-ть осіб [21]

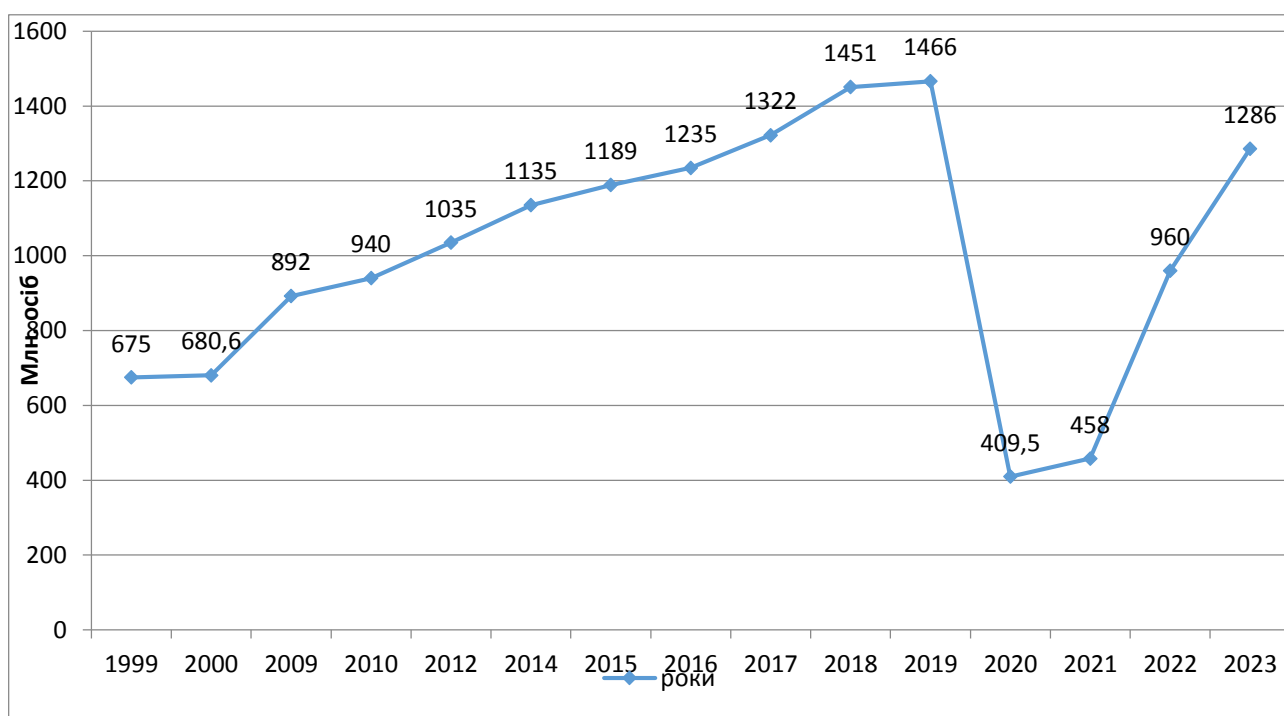

Рис. 2.9. Динаміка міжнародного туристичного потоку, 1999-2023 рр. Розроблено автором за матеріалами: [44]

Зразок оформлення таблиць

Таблиця 1.2

Класифікація продуктів історико-культурного туризму
за рівнем і тематичним видом

Рівень Вид	Професійн ий	Спеціалізова ний	Неспеціалі зо-ваний	Супутн ий
Історичний	Науковий туризм: конферен- ції, експе- диції	Історичні, військово- патріотичні тури	Екскурсія по історичним місцям, місцям бойових дій, анімаційна програма	
Етнографіч- ний		Етнографічні тури	Етнографічна екскурсія, анімаційна програма, дегустація традиційної кухні	
Архітектур- ний		Архітектурні	Архітектурна екскурсія	
Археологіч- ний	Участь в розкопках	Археологічні	Екскурсія до місць роз- копок, поховань	
Фольклор- ний	Участь професій- них колективів у фестива- лях та ін.	Фольклорні тури, відві- дання фести- валів	Фольклорний концерт, фолькльона програма	
Релігійний	Паломни- цтво	Релігійний тур	Екскурсія святими міс- цями	

Джерело: [66, с. 48]

Зразок оформлення списку використаної літератури

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Нормативно-правові акти	<i>Закон України «Про курорти»</i> від 01.10.2023 № 2026-III-ВР. <i>Закон України «Про охорону культурної спадщини»</i> від 02.10.2023 № 1805-III.2-ВР. <i>Закон України «Про туризм»</i> від 01.01.2024 № 324/95-ВР.
Один автор	<i>Любіцева О.О.</i> Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с. <i>Парфіненко, А.</i> Національна держава і міжнародний туризм у вимірах глобалізації (вступ до курсу «Туристичне країнознавство»): посіб. / А. Парфіненко. – Х.: Бурун-книга, 2009. – 128 с. <i>Ткаченко Т. І.</i> Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія / Т. І. Ткаченко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 537 с.
Декілька авторів	<i>Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М.</i> Організація сільського зеленого туризму: підручник для студентів спеціальності «Туризм». Суми: «ПФ Видавництво “Університетська книга”», 2021. – 300 с. <i>Основи готельно-ресторанної справи</i> : навчальний посібник / Н. І. Данько, А. Ю. Парфіненко, П. О. Подлепіна, О. О. Вишневська [за заг. ред. А. Ю. Парфіненка]. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 288 с. <i>Парфіненко А. Ю., Сідоров В. І., Любіцева О. О.</i> Туристичне країнознавство: підручник / А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров, О. О. Любіцева. – 2-ге вид. переробл. і допвн. – К.: Знання, 2015. – 551 с.
Збірки наукових праць	<i>Любіцева О. О.</i> Типізація дестинацій / О. О. Любіцева, О. В. Третяков // <i>Географія та туризм</i> : наук. зб. / відп. ред. Я. Б. Олійник. – К.: Альтерпрес, 2012. – Вип. 17. – С. 3–9.
Тези конференцій	Парфіненко А. Ю. Туристична дипломатія як інструмент зовнішньої політики держави. <i>Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети</i> : матеріали науково-практичної конференції, м. Харків, 16 трав. 2024 р. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Ф-т міжн. ек. відносин та турист. бізнесу. Харків, 2024. С. 5-8. https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18542
Статті журналів	Parfinenko, A., Yevtushenko, O., Panova, I., Podlepina, P., Onatskyi, M. International Tourism as a Tool of European Integration Within Eastern European Countries, <i>Problemy Ekorozwoju</i> , 2022, 17(2), pp. 186–196
Інтернет – ресурси	<i>Tourism and the Sustainable Development Goals – Journey to 2030. Highlights.</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419340 . <i>Ukraine Travel & Tourism Economic Impact 2024.</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://researchhub.wttc.org/product/ukraine-economic-impact-report <i>International Tourism Highlights, 2023 Edition – The Impact of COVID-19 on Tourism (2020–2022).</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284424986
Інші	<i>UN Tourism.</i> Офіційний веб-сайт. URL: https://www.unwto.org/ <i>World Economic Forum.</i> Офіційний веб-сайт. URL: https://www.weforum.org/ .

Зразок оформлення відгуку наукового керівника

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
на кваліфікаційну магістерську роботу студента ПШБ спеціальності 242
«Туризм і рекреація»

(прізвище, ініціали студента)

на тему _____

«_____» _____ 201_
м. Харків

У відгуку повинні відображатись:

- **характеристика діяльності випускника під час виконання дипломної роботи;**
- оцінка якості виконання роботи в цілому;
- науково-методичні та практичні результати магістерської роботи;
- висновок щодо можливості допуску роботи до захисту в ЕК.

Науковий керівник:
науковий ступінь, посада

підпис

П.І.Б

Зразок оформлення зовнішньої рецензії

Назва установи,
місто знаходження,
дата

Екзаменаційній комісії із захисту
кваліфікаційних магістерських робіт
студентів спеціальності 242 «Туризм і
рекреація»

ЗОВНІШНЯ РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу студента спеціальності 242 «Туризм і
рекреація»

(П.І.Б.)

на тему: _____

Зовнішня рецензія має містити:

- висновки щодо актуальності теми і практичної значущості виконаної магістерської роботи;
- підтвердження відповідності змісту роботи її завданням, ступеня досягнення поставленої мети;
- **оцінка повноти та якості виконання дипломної роботи за розділами;**
- висновки щодо використання в роботі необхідних методів дослідження;
- оцінку загальних вражень від магістерської роботи (оформлення, стиль, грамотність викладення тощо);
- недоліки в роботі, зауваження на розсуд рецензента;
- висновок рецензента про відповідність виконаної магістерської роботи кваліфікаційним вимогам та **оцінку дипломної роботи за чотирирівневою та стобальною шкалами.**

Рецензент:

Посада

підпис, печатка

П.І.Б.

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

Шевченко І. Ю. Інтеграція світового туризму в глобальну політику сталого розвитку.

Роботу присвячено інтеграції світової туристичної галузі у глобальну політику сталого розвитку. Висвітлено теоретичні основи дослідження політики сталого розвитку. З'ясовано особливості становлення та еволюції концепції сталого розвитку, розкрито основні напрямки забезпечення сталого розвитку (екологічний, економічний, соціальний), охарактеризовано цілі та принципи сталого розвитку. Проаналізовано сучасний стан розвитку туризму як глобального соціально-економічного явища та чинника сталого розвитку. Розкрито основні концепції альтернативного туризму в контексті сталого розвитку, вплив туризму на основні параметри соціально-економічного розвитку суспільства. Здійснено оцінку реалізації політики сталого розвитку туризму та впливу COVID-19 на стратегії розширення сталості туристичних напрямків.

ANNOTATION

Shevchenko I. Yu. Integration of world tourism into the global policy of sustainable development

The work is devoted to the integration of the world tourism industry into the global policy of sustainable development. The theoretical foundations of sustainable development policy research are highlighted. The peculiarities of the formation and evolution of the concept of sustainable development are clarified, the main directions of ensuring sustainable development (ecological, economic, social) are revealed, the goals and principles of sustainable development are characterized. The current state of tourism development as a global socio-economic phenomenon and a factor of sustainable development is analyzed. The main concepts of alternative tourism in the context of sustainable development, the impact of tourism on the main parameters of social and economic development of society are revealed. An assessment of the implementation of the policy of sustainable development of tourism and the impact of COVID-19 on the strategy of expanding the sustainability of tourist destinations was carried out.

*Зразок оформлення заяви на затвердження теми
кваліфікаційної магістерської роботи*

Завідувачу кафедри світової
політики, дипломатії та
туристичного бізнесу
Харківського національного
університету
імені В. Н. Каразіна
доц. Парфіненко А. Ю.
студента групи УТ-61
Шевченко Петра Миколайовича
тел.: 097-707-00-00

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної магістерської роботи у такому формулюванні: «Розробка системи регіонального маркетингу як інструменту розвитку туризму в регіоні», а також призначити наукового керівника доц. Грицака Ю. П.

Дата

Студент

Науковий керівник

Підпис

Підпис

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Парфіненко Анатолій Юрійович
Гапоненко Ганна Ігорівна
Євтушенко Олена Віталіївна
Панова Ірина Олексіївна
Подлепіна Поліна Олександрівна
Посохов Іван Сергійович
Шамара Ірина Миколаївна

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА: ЕТАПИ
ВИКОНАННЯ, СТРУКТУРА, ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ,
НОРМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ**

Методичний посібник
для здобувачів спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Міжнародний
туристичний бізнес»

Відповідальний за випуск *Гапоненко Г. І.*
Комп'ютерне верстання *Ю. С. Аргунова*

В авторській редакції

Підписано до розміщення 28.08.2024. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 4, 8. Обсяг 1.833. Мб.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна